

OPONENTSKÝ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

L. Kursová: Problémy studia hmotných pramenů v kulturologii na příkladu sakrální architektury.

Katedra teorie kultury FF UK

Diplomantka v pěti kapitolách (Vymezení tématu, Přehled dosavadního bádání, Slohový výraz středověkých kostelů, vztah kostelních staveb k sídlům, Sídelní struktura), doplněných Úvodem, Závěrem a soupisem užití literatury, zodpovídá na 101 straně s textem, obrázky a šesti tabulkami na tři otázky, dotýkající se sakrálních staveb.

V první kapitole, rozčleněné do pěti podkapitol, hledá vztah mezi zvoleným tématem a kulturologií, pokládá tři otázky své práce, vymezuje šíři studia jak prostorově tak i časově a upřesňuje pojem "kostel", který považuje za prostředek svého studia.

V kapitole se výrazně uplatňuje metoda procesuální archeologie, a vliv jejího předního představitele u nás, E. Neustupného, ke kterému se diplomantka sama hlásí (str. 7). Zde je snad třeba upozornit, že procesuální metody, vycházející z metod strukturalizmu, nejsou metodami výhradně archeologickými, ale využívá je podstatně širší oblast studia historických pramenů, jak ostatně dokládá i předložená nearcheologická práce. Otázkou zůstává, proč se diplomantka věnuje poměrně podrobně definici pojmu "kostel" a nikoli ostatním užívaným pojmům, především pojmům "vesnice" a "město". Ocenit je třeba především přehledně rozvržené uspořádání kapitoly a pregnantní stanovení východisek práce.

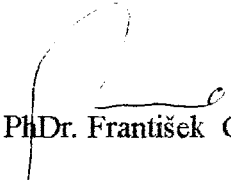
Druhá kapitola si klade za cíl naznačit hlavní směry bádání o sakrální architektuře a naznačuje, jak si diplomantka vytkla, odlišnost jejího přístupu k dosud kladeným otázkám. Autorka by ovšem neměla "doufat" že nikoho neopomněla, ale měla by mít jistotu, že studované téma zvládla v plném rozsahu, jak se ostatně po přečtení této kapitoly čtenář ujistí sám.

Jádro práce je ovšem ve třech následujících kapitolách. Kapitoly obsahují analýzu, deskripci, syntézu a interpretaci podle zavedeného postupu. První podkapitola je rozšířena o tradiční verbální popis všech kostelů, na kterých diplomantka při terénním průzkumu zjistila relikty středověké stavby. Pro syntézu však využívá popis formalizovaný, rozpracovaný v kapitole analýza. V poslední podkapitole pak interpretuje strukturu, vytvořenou při syntéze.

Jednotlivé kroky odpovídají předem vytčené metodě a jejich využití je správné. Analýza a podle ní provedená deskripce bodů je strukturující. Opodstatněnost struktury diplomantka dokládá interpretací, která přináší nové poznatky o sakrálních stavbách. Na tomto místě je třeba podotknout, že předložený pohled na kostely je doposud v této skupině staveb zcela ojedinělý a získané výsledky jsou velice zajímavé. Jistě zůstává otázkou velikost sondy, tedy počet hodnocených staveb, ten však bezpochyby determinoval čas, potřebný k náročné práci v terénu.

Po formální stránce považuji diplomovou práci za zdařilou. Snad by bylo možné doporučit vytvoření samostatné kapitoly verbálního popisu kostelů. Jedná se však pouze o nepodstatnou úpravu.

Práci považuji jak po obsahové tak i po formální stránce za velmi dobrou. Dokládá přehled diplomantky v problematice oboru i její schopnost pracovat v terénu a nově posuzovat i interpretovat historické prameny. Po drobných opravách by bylo vhodné práci publikovat. Práci považuji za mimořádně dobrou jak po odborné tak i po formální stránce a doporučuji její hodnocení známkou výborně.

PhDr. František Gabriel, Ph.D.

Ústav humanitních studií UJEP